

LEES DE GEHEIMEN VAN YETI

HAAL MEER UIT YETI!

Abonneer je via www.yeti.be/bijlage op de bijlage voor leerkrachten en ontvang deze nieuwsbrief per mail een week voor Yeti op je school belandt. Zo ben je altijd een stap voor.

TV-TIP

In de reeks 'Meesterlijk!' volgt TV.Klasse leraren voor de klas die inspirerend zijn voor anderen. Geen superteachers, wel leraren die hun lessen gewoonweg boeiend maken. Chris Vandormael, de leraar van het jaar 2008, bijt de spits af in deze nieuwe reeks. Hij geeft een verrassende les over... vlakke figuren - www.klasse.be/tvklasse

WIN HET GROTE TAALSPEL FRANS

Valt deze bijlage elke maand in je mailbox? Dan ken je de geheimen van Yeti op het moment dat het blad nog ligt te drogen bij de drukker. Zo ben je nog beter voorbereid op wat komen zal. Van alle abonnees die eind december genoteerd staan, valt er één in de prij-

zen met het educatieve spel 'Het Grote Taalspel Frans' voor 2 tot 4 spelers vanaf 11 jaar (Dit spel stimuleert kinderen de basiswoordenschat Frans te oefenen - www.thuisbasis.be). Ben je nog niet ingeschreven op deze bijlage? Ga dan snel naar www.yeti.be/bijlage

"KWALITEIT" – JUF KATRIEN

Katrien De Wit van de vijfde klas van de basisschool 'Het Laar' in Zwijndrecht leest Yeti. "De top 3 in Yeti bij mijn leerlingen? Op "1" staat de rubriek 'Vraag het aan Lisa', vooral in trek bij de pre-pubers. Op "2" staat de test. Elke maand komen ze me vertellen wat ze zijn. De ene maand een hond en de andere keer een mislukte baby-

sitter. Leuk om hen te horen praten over hoe ze zichzelf en elkaar zien. Op "3" staan de spelletjes."

Heb jij ook een mooie anekdote over Yeti? Ontroering? Verrassing? Verbazing? Zet je verhaal vóór eind december op mail - extra@yeti.be - en maak kans op vier Kinopolis filmtickets.

HET WAT, WAAROM EN HOE VAN YETI 63

1. VRIENDSCHAP

ZOË EN SHAUNI (ZIE YETI 63 PAG 4-5)

ACHTERGROND:

Hoe start je een vriendschap? Wat is de kracht van vriendschap? Tot hoe dicht mag een vriend op jouw terrein komen? Wanneer is het rel? Tieners en jongeren rekenen op hun vrienden voor een vertrouwelijk gesprek. Voor de helft van hen zijn vrienden belangrijker dan ouders. De tieners uit de Yetiklas geven je vriendelijk tips.

TIP: KRINGGESPREK

Geef de volgende situatie aan je leerlingen: "Stel dat je bent verhuisd. Hoe ga je te werk om nieuwe vrienden te maken?". Laat elke leerling drie handelingen op papier zetten. Bespreek nadien met de hele klas. Met de volgende vragen hou je het klasgesprek op gang: "Ga je op basis van kledij bepalen wie in je vriendenkring komt?", "Hoe belangrijk is de leeftijd van kandidaat vrienden?", "Kan je evengoed met een meisje als met een jongen bevriend zijn?", "Wat denk je van de vijf vriendentips in Yeti?"

TIP: KRINGGESPREK

Laat je leerlingen een lijstje maken over de binnen- en buitenkant van de juiste vriend. Laat je leerlingen reflecteren over kledij, leeftijd, geslacht, taal, huidskleur, kapsel, merk van boekentas, kleur van schoenen... Breng al hun verlangens bij elkaar op zoek naar "De Vriend Van Iedereen". Tracht een compromis te vinden voor alle uiterlijke kenmerken. Nadien laat je nadenken over de binnenkant. Hoe beschrijven ze het doen en laten van een echte vriend? Hoe verschillend zijn de meningen nu?

TIP: SPEL

Zet deze vragen op bord: ❶ **Welk stuk fruit eet hij/zij het liefst?** ❷ **Waarin zou hij/zij zich verkleeden om naar een carnavalsfeest te gaan?** ❸ **Welke kleur pion neemt zij/hij bij een gezelschapsspel?** ❹ **Wat wil zij/hij zeker niet op een pizza?** ❺ **Wat verzamelt hij/zij?** Voor je leerlingen de vragen zien, leg je het spel uit. Ze nemen elk twee blaadjes papier en een balpen. Spelverloop: de leerlingen schuiven twee plaatsen op zodat ze een nieuwe buur hebben. Iedereen noteert nu de antwoorden voor zichzelf (ik i.p.v. hij/zij) op het ene blaadje. Nadien bedenken ze de antwoorden voor de tegenspeler (hij/zij). Zijn de antwoorden genoteerd? Ze bekijken elkaars resultaat en geven de ander een punt per juist antwoord. Nadien schuiven ze weer door, nemen een nieuw papiertje en spelen opnieuw. Na drie tot vijf keer kan je de eindscore laten berekenen. Wie is de dikste vriend?

EINDTERM:

- *Leerlingen kunnen in concrete situaties verschillende manieren van omgaan met elkaar herkennen, erover praten en aangeven dat deze op elkaar inspelen.* Leergebied Wereldoriëntatie – domein: Mens – rubriek: ik en de ander – eindterm: 3.4.

2. SINTERKLAAS

7 LEUGENS OVER SINTERKLAAS (ZIE YETI 63 PAG 18)

ACHTERGROND:

Je bent nooit te oud om in Sinterklaas te geloven.

TIP: SCHRIJFOPDRACHT

Start een gesprekje over Sinterklaas. Wat hebben ze ooit gehoord over deze man? Wat is hen ooit in het oor gefluisterd? Wat fantaseerden ze rond deze figuur? Wat wilden ze als kind weten over de sint?

Nu zijn ze opgewarmd voor de schrijfopdracht: "Noteer een straffe leugen over Sinterklaas, in één zin. Geef nu een degelijk antwoord in vijf tot tien lijnen. Schrijf de waarheid en niets anders dan de waarheid. Maak de waarheid zo groot dat je ze zonder blozen kan verdedigen aan de leerlingen van het eerste leerjaar".

3. BOEKENTAS

VALIES ADVIES (ZIE YETI 63 PAG 6)

ACHTERGROND:

80 tot 90% van de leerlingen van jouw klas sleurt elke dag een boekentas mee die te zwaar is. Ze weegt meer dan 10% van hun eigen lichaamsgewicht. Meer dan 1 op 10 scholieren draagt een boekentas die twee keer te zwaar is. Het zwaartepunt ligt duidelijk in het eerste jaar secundair. Het gemiddeld gewicht van de boekentas (8 kg) is er 18% van het eigen gewicht (44 kg).

In de lagere school stijgt het gewicht van de boekentas elk jaar lichtjes en blijft het vier leerjaren lang aanvaardbaar zweven rond 11% van het lichaamsgewicht. In het vijfde leerjaar is er een sprong en in het zesde weegt de gemiddelde boekentas echt te zwaar (6,5 kg of bijna 16% van het lichaamsgewicht).

Soms is het toeval en soms ligt het aan de slordigheid van de leerlingen. In één klas hebben sommige leerlingen 11 kg bij zich en anderen 5. En die laatste zijn ook in orde met hun lessen en taken. In de meeste gevallen gaat er op school te weinig aandacht naar het gewicht van de boekentas. De boekentas is het privé-domein van de leerling. Daar moeten leraren zich niet mee.

Vijf tips om de boekentaslast te verlichten:

1. Dikke turven zijn de boosdoeners. Driedelige handboeken, één per trimester, of losbladige cursussen waarvan enkel het actuele hoofdstuk meegaat.
2. Geen aparte schriften en alles op losse bladen. De bladen gaan in 'bestektafjes' en worden thuis in ringmappen verzameld.
3. Neem tijd voor het invullen van het agenda. Zo kunnen leerlingen nadenken over wat wel en niet mee moet.
4. Overdreven vormen van straf als een leerling zijn boek vergeet, draagt bij dat sommige leerlingen niets thuis durven laten. Zij sleuren voor alle zekerheid elke dag alles mee.

5. Een boekentas inpakken is een vorm van leren leren. Het is geen verloren tijd om je leerlingen te helpen met plannen en organiseren.

EINDTERM:

- Leerlingen kunnen, eventueel onder begeleiding hun lessen, taken en opdrachten plannen en organiseren. Leergebiedoverschrijdend thema Leren leren – eindterm: 5.

4. HUISWERK

FIKS HET (ZIE YETI 63 PAG 22)

ACHTERGROND:

De rubriek "Fiks het" gaat over dromen waar maken. Tieners kunnen de wereld aan. Geen berg te hoog, geen water te nat. Yeti spoort aan tot initiatief nemen en creatief zijn. Na de boomhut, het skateparcours en het feestje krijgt het huiswerk aandacht in het decembernummer van Yeti.

TIP:

Enig idee wat je leerlingen van je huiswerkpolitiek vinden? Helpen de tips in Yeti of moet er meer gebeuren? Neem de tijd om jouw verwachtingen en doelen rond lessen en taken aan hen uit te leggen. Wil je raad en commentaar van collega's? Ga naar het forum op klasse.be waar je het eens hoort van een ander – www.klasse.be/leraren/forum (Klik door op "Algemeen – huiswerk pro-contra". Een dikke 500 collega's hebben er reeds de commentaren gelezen.)

5. EXAMENSTRESS

HET VERKEERDE BEEN (ZIE YETI 63 PAG 23)

ACHTERGROND:

De rubriek "Het Verkeerde Been" wil preventief problemen aanpakken. Tante Torso is de tante Kaat voor tienerproblemen. Het oplossingsplan is er een waar de tiener zelf mee aan de slag kan. Wat je zelf doet is altijd beter, niet?

TIP:

Met het artikel "Het Verkeerde Been – Examenstress" in Yeti moet je niet staan zwaaien. Het is vooral bedoeld dat je leerlingen er zelf hulp uit weten te halen. Wijs leerlingen met een mogelijke examenstress de weg naar Tante Torso. Vraag wat ze van het artikel vinden. Welke drie tips vinden ze het best? Hebben ze iets nieuws gelezen? Welke gevoelens hebben ze aangekruist onderaan het artikel?

TIJDELIJK AANBOD

YETI WERKT SAMEN MET TIENTALLEN ORGANISATIES - HUN TIPS VAN DE WEEK

KINDERRECHTENWANDELING

Een pleintje, een standbeeld, een gebouw... alles heeft een verhaal. Voor leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar heeft Unicef Antwerpen een wandeling

door de stad uitgewerkt. Een gids verweeft de geschiedenis van de stad met de universele kinderrechten. Het aanbod duurt twee uur en is gratis. Info: Jeannine Goudman – tel. 0494 18 34 87 – jeannine.goudman@pandora.be

DE WERELD OP SCHAAL

Verander de wereldkaart. Geef de landen de grootte die ze verdienen. Hoe meer windenergieverbruik, hoe groter het land op de kaart. Hoe kleiner de kindersterfte, hoe kleiner de vlek op de wereldkaart. Kies je thema: sportmedailles, vrouwen in de regering, CO₂-uitstoot, internetgebruik, leerlingen in de lager school... alles in een muisklik berekend op <http://show.mappingworlds.com>

VREDESEILANDEN

Steun Vredeseilanden, zij helpen boeren in het Zuiden een goed inkomen te verdienen. Overal in Vlaanderen verkopen vrijwilligers sleutelhangers, balpennen en wenskaarten voor het goede doel op 16, 17 en 18 januari. Info: tel. 016 31 65 80 – www.vredeseilanden.be

EHBO

Rode Kruis-Vlaanderen lanceert 'Eerste hulp voor leerkrachten'. Die gids helpt je snel, correct en efficiënt ingrijpen bij bloedneuzen, gekneusde enkels en hoofdpijn, maar ook bij ernstiger letsels en symptomen. Bij het boekje hoort ook een eerste-hulpinitiatie, een drie uur durende basisopleiding tegen verminderd tarief. Bovendien kan elke leraar – mits wat basiskennis – met de eerste-hulpspakketten zijn eigen leerlingen opleiden in ehbo. Voor 3 euro kun je het boekje bestellen via www.rodekruis.be (klik op 'Rode Kruis voor scholen').

WORDWEBWONDER

Op www.wordwebwonder.be leren leerlingen gratis vanaf 10 jaar stap voor stap een website maken. Je leerlingen krijgen begeleiding via site en msn-helpdesk. Ook de domeinnaam en webruimte krijgen ze gratis. Voor leraren is er een apart gedeelte met een gratis cursus websites maken en een stap-voor-stap-wizard die je leert iets online te zetten. Kenners vinden er handige tips, hulpmiddelen en checklists.

DIERENWELZIJN

Een gezond dier levert een product van goede kwaliteit. Het online spel 'Farmland' is duidelijk in zijn missie: hou je boerderij op een goede manier draaiend; en dat is met respect voor de dieren. Op de virtuele boerderij vind je varkens, legkippen, vleeskippen, runderen en kalveren. Je leert er alles over hun levenscyclus, hun behoeften en het voedsel dat ze produceren. Voor kinderen van 9 tot 12 jaar op www.farmland-thegame.eu

HET KLIMAAT VERANDERT!

Wat is klimaatverandering? En wat hebben de poolgebieden daarmee te maken? De interactieve tentoonstelling 'Klas Zero Emissie' sleept je leerlingen mee in de adembenemende wereld van Noord- en Zuidpool met hun witte landschappen, fascinerende dierenleven, wetenschappen en exploratie. Via experimenten leggen je leerlingen het verband tussen deze kwetsbare gebieden en de klimaatverandering. Bovendien volg je in de tentoonstelling het bouwproject 'Princess Elisabeth Antarctica', het eerste 'zero emission'-onderzoeksstation. Je vindt de tentoonstelling in de IPF-lokalen in Tweestationsstraat 120A – 1070 Brussel – toegang gratis – een bezoek duurt 2 à 3 uur. Er is klasanimatie op maat voor leerlingen van 10 tot 18 jaar.

Info: www.antarcticstation.org of via 02 543 06 98. Didactisch materiaal via www.educapoles.org (weldra ook in het Nederlands).